

LISA 2

MEMO

**Puuetega inimeste esinduse kohtumine sotsiaalminister J. Aabiga sotsiaalministeeriumis
28.09.2005**

Kohtumisel osalesid:

Sotsiaalminister J. Aab, asekanstler R. Rahuoja, sotsiaalkindlustuse osakonna juhataja M. Malvet;

Puuetega inimeste organisatsioonide esinduses: A. Leemets, A. Lõoke (ELIL), B. Mättas (EVPIT),

A. Vassenin, J. Riimets, L. Link (EPL)

A. Leemets tänab puuetega inimeste esinduse vastuvõtmise eest ja annab ülevaate põhjustest, miks seda kohtumist taotleti. Puuetega inimesed on rahul ja toetavad ministeeriumi poolt 2006.a. riigieelarve eelnõusse esitatud numbreid abivahendite ja rehabilitatsiooniteenuste real, samuti selle aasta lisaelarvest mõlemale positsioonile lisaraha taotlemist. Kõneleja märgib, et tuntav on edasimineku ministeeriumi töötajate ja puuetega inimeste koostöös. Selle positiivse taustal on tähelepanuta jäänud puuetega inimeste sotsiaaltoetused, mida makstakse Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel. Seadus võeti vastu aastal 2000, sellest ajast on toetused püsinud samal tasemel. Puudest tingitud lisakulud, mille kompenseerimiseks toetused on mõeldud, kasvavad pidevalt. Toetuste 30-protsendiline kasv ei toeta toimetulekut, vaid katab aastatega toimunud inflatsiooni.

Minister J. Aab tunnustab samuti tihedat koostööd ja peab selle jätkumist oluliseks. Ministeeriumi prioriteet on sel aastal olnud aktiivsed tööhõive meetmed, millega panustatakse tööealiste puuetega inimeste tööga hõivatusse. Ühiskonnale on kasulik, kui puudega inimene muutub ülalpeetavast maksumaksjaks. Meetmed jõustuvad 01.01.2006 Tööturuteenuste ja –toetuste seadusega. Seepärast jäid toetused tahaplaanile, neid tuleks vaadata laiemalt pensionide kontekstis. Selle aasta erakorraline ja järgmise aasta korraline pensionide tõus tõstab ka töövõimetus pensione. Puudetoetusi pole valitsusel kavas tõsta – ministeeriumi eelarve eelnõu on valitsusele üle antud, muudatuste tegemine on võimalik riigikogus fraktsioonide ettepanekute toel. Arutleda võiks selle üle, kas peaks olema suurem pension ja puudetoetused üldse ära jätta? J. Riimets selgitab, et alles peavad jääma mõlemad, kuna neil on erinev funktsioon. Pimedate seisukohalt on ülekohtune, et saatja peab ühissõidukis ostma täispileti (pimeda juhtkoer saab sõita tasuta!). Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium peab soodustuse saajate ringi täpsustama ja laiendama. A. Vassenin lisab, et käärid vanadus- ja töövõimetus pensionide vahel on liiga suured.

A. Leemets toonitab, et invatranspordi-alased küsimused hakkavad muutuma inimõiguste-alaseks, kuna sellest sõltub oluliselt nii liikumispuudega kui pimedate inimeste käekäik. Alles sel kevadel suudeti käivitada Tallinnas töölkäivatele ratastooli kasutavatele inimestele bussiring. Olukord on lahenemas ka Tartus. Väiksemates omavalitsustes on suutlikkus ja ressursid väiksemad, mistõttu sealsete puudega inimeste põhiõiguste realiseerimine jääb sageli piiratuks transpordi korraldamatuse tõttu. J. Aab nõustub, et invatransport peab omavalitsuste eelarves eraldi reaga sees olema. Sotsiaalministeerium peab selles küsimuses tööd KOVdega suurendama ja neid survestama, aga riik ei saa kõike üksikasju ette kirjutada. Oluliseks muutub juhtumipõhine lähenemine probleemide lahendamisel.

R. Rahuoja lisab, et kogu puudetoetuste määramise ja maksmise süsteem tervikuna vaadatakse üle, kuna seadus sellisel kujul on osutunud ebaefektiivseks. 2/3 puudetoetuse saajatest on pensioniealised. Uue

kontseptsiooni valmimine on planeeritud 2006.a. märtsiks ja seaduse vastuvõtt 01.01.2007. A. Leemets teeb märkuse olukorra paranemise vähemalt aastaks edasilükkamise kohta. Puuetega inimesed on üks vaesemaid kihte ühiskonnas, nende olukorra leevendamine ei tohi sõltuda riigi tegemata jäänud tööst. Seetõttu tuleb puudetoetusi tõsta sõltumata seaduse kallal tehtavast tööst. Seaduse korrastamine isenesest on ju positiivne, ka puuetega inimeste huvi on, et abi jõuaks tegeliku abivajajani.

Ministeeriumi esindajad jäävad seisukohale, et rahakasutus puudetoetuste laustõstmise näol on ebaratsionaalne ja sellist algatust nad ei toeta.

Kokkuvõtte koostas

Auli Lõoke

Eesti Puuetega Inimeste Koja projektijuht

Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu tegevjuht